

zoodat men toch eenig recht heeft om aan te nemen, dat hier het primaire proces in de hersenen zetelt.

's-Gravenhage, 6 September 1915.

J. TH. PETERS.

ONZE OVEREENKOMST MET DE APOTHEKERS.

Met collega SNOECK HENKEMANS ben ik het volkomen eens, dat wij nooit mogen medewerken tot het doen van „onrecht”, om ons doel te bereiken, maar volkomen oneens ben ik het met hem, wanneer hij meent, dat de apothekers onrecht doen, wanneer zij pal staan voor de vrije apothekerskeuze.

Ik geloof, dat ik hem wel in zooverre ken, dat hij met mij gelijk denkt over het vraagstuk van vakactie der geneesheeren. Ik beschouw het als een ongelukkig verschijnsel, dat wij, om onze zelfstandigheid te redden, verplicht zijn ons te organiseren als arbeidersverenigingen! Ik heb mij daarmede echter kunnen verzoenen, omdat ik overtuigd ben, dat het voor ons hierin geldt een zaak van „recht”, en dat wij het „recht” dienen, wanneer wij ons met alle kracht verzetten tegen een maatschappelijke strooming, die het staatsmonopolie voor de ziekenverzorging der minvermogenden opeischt voor fondsen, die uitsluitend, of bijna geheel, bestuurd worden door de verzekerden. Daardoor worden de arbeiders in die fondsen, d. i. de dokters en apothekers, in een ondergeschikte, afhankelijke positie gebracht, en wordt hun van staatswege *onrecht* aangedaan. Door hetzelfde gevaar worden dus niet alleen wij, maar ook de apothekers, bedreigd, en ik acht het in het algemeen belang, dat immers samenvalt met de zege van het „recht”, dat wij en de apothekers ons daartegen zoo krachtig mogelijk verzetten. *Onrecht* is het, wanneer men een partijdig samengesteld bestuur de volstrekte macht geeft, om te beslissen wie wel, en wie niet fondsgeneesheer zal mogen zijn; *onrecht* is het, wanneer men het laat beslissen wie wel, en wie niet fondsapotheker zal mogen zijn. De arbeidersorganisaties, of liever hun leiders, zijn de drijvers, die ons en den apothekers dat *onrecht* willen aandoen, en zij hebben wel allerminst het recht zich te beklagen, dat hun *onrecht* geschiedt, wanneer dokters en apothekers beiden zeggen: „wij willen u niet steunen in uw streven om ons te onderdrukken, maar wij eischen met klem, dat gij ons *allen* aanvaardt!”

Het ongelijk, collega SNOECK HENKEMANS, is aan de zijde der arbeidersorganisaties, en, als geoorloofd en eenig mogelijk verweer daartegen, stelt men vrije dokters- en apothekerskeuze. Eerst wanneer de arbeiders en de politieke heeren voor rede vatbaar zijn, zou een andere gedragslijn mogelijk worden; eerder niet!

Behoef ik er nog bij te voegen, dat wij overigens geen enkel bezwaar hebben tegen vrije apothekerskeuze? Wij hebben dat stelsel immers, als het beste, aanvaard in onze afdeelingenziekenfondsen?

Uw tweede argument: „dat wij niet mogen beoordeelen of de arbeiders terecht of ten onrechte: een eigen apotheek wenschen”, wensch ik niet te bestrijden; het is al te dwaas!

Ik besluit dus, dat wij geen *onrecht* doen, wanneer wij bij onze contracten 52 de vrije apothekerskeuze eischen, maar dat wij juist helpen het onrecht te bestrijden, dat men onzen medeburgers-apothekers wil aandoen. Ons belang dienende door een vast verbond met de apothekers, behoeven wij dus niet in ons geweten onrustig te zijn, als zouden wij de eischen der ethica uit het oog verliezen.

Kampen, 4 September 1915.

Dr. J. D. C. KOCH.